

CP/340/26.02.
DPE/481/26.02.2015

Aprob,

Klaus Werner Iohannis

Președintele României

De acord,

Victor-Viorel Ponta

Prim-ministrul României

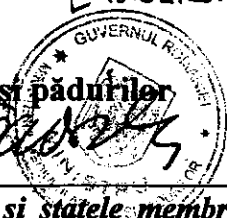

MEMORANDUM

De la: Bogdan AURESCU, ministrul afacerilor externe

GrațIELA Leocadia GAVRILESCU, ministrul mediului, apelor și pădurilor

Tema: Semnarea de către România a Acordului dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Islanda, pe de altă parte, cu privire la participarea Islandei la îndeplinirea în comun a angajamentelor Uniunii Europene, ale statelor membre ale acesteia și ale Islandei pentru cea de a doua perioadă de angajament din cadrul Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice

I. Elemente de context

Prezentul memorandum a fost elaborat și promovat în baza Legii 276/2011 privind procedura prin care România devine parte la tratatele încheiate între Uniunea Europeană și statele membre, pe de-o parte și state terțe sau organizații internaționale, pe de altă parte, având în vedere caracterul "mixt" al Acordului de asociere – participarea Uniunii Europene alături de toate statele membre, pe de-o parte și Islanda, pe de altă parte.

Acest demers este complementar celor de la nivelul Uniunii, care se referă la aprobarea deciziilor privind semnarea de către Uniunea Europeană a Acordului și acoperă partea de procedură la nivel național, necesară în vederea semnării acestui acord de către România, alături de UE și celelalte state membre UE, în perspectiva ratificării în următoarele luni a acestui acord¹. Acest acord trebuie semnat înainte de finalizarea procedurii de ratificare a Amendamentului de la Doha și depunerii instrumentelor de acceptare/ratificare de către UE și statele sale membre la Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite.

II. Istoricul negocierilor

Protocolul de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice („Protocolul de la Kyoto”) a intrat în vigoare la 16 februarie 2005 și conține angajamente cu caracter juridic obligatoriu privind reducerea emisiilor pentru prima perioadă de angajament, pentru perioada 2008 -2012, pentru Părțile enumerate în anexa B. Uniunea a aprobat Protocolul de la Kyoto prin Decizia 2002/358/CE a Consiliului. Uniunea și statele sale membre au ratificat Protocolul de la Kyoto și au convenit să își îndeplinească în comun angajamentele asumate pentru prima perioadă de angajament. Islanda a ratificat Protocolul de la Kyoto la 23 mai 2002.

Având în vedere că România nu era Stat Membru UE la momentul 2002, nu a făcut parte din angajamentul de îndeplinire în comun a angajamentelor Uniunii Europene și ale statelor sale membre sub Protocolul de la Kyoto. România a ratificat Protocolul de la Kyoto prin Legea nr. 3 din 02 februarie 2001 pentru ratificarea Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, adoptat la 11 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 81 din 16/02/2001, obligându-se astfel la o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră de 8%, în perioada 2008 – 2012, față de anul de bază (1989), în vederea armonizării cu măsurile Uniunii Europene, de reducere cu același procent.

Intenția de a îndeplini în comun angajamentele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru cea de a doua perioadă de angajament a Protocolului de la Kyoto de către Uniunea Europeană, statele membre ale acesteia și Islanda datează din 2009. Într-o scrisoare adresată Președinției Consiliului Uniunii Europene în data de 3 iunie 2009, Islanda a solicitat desfășurarea de tratative oficiale privind anunțarea îndeplinirii în comun a angajamentelor asumate cu Uniunea Europeană și statele sale membre în a doua perioadă de angajament sub Protocolului de la Kyoto.

¹ Recitalul 10 din DECIZIA NR. .../2014/UE A CONSILIULUI din privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Acordului dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Islanda, pe de altă parte cu privire la participarea Islandei la îndeplinirea în comun a angajamentelor Uniunii Europene, ale statelor membre ale acesteia și ale Islandei pentru cea de a doua perioadă de angajament din cadrul Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice - *”Urmărind intrarea rapidă în vigoare a modificării de la Doha, înainte de Conferința Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice care va avea loc la Paris la sfârșitul anului 2015, ceea ce presupune adoptarea unui nou instrument cu caracter juridic obligatoriu pentru perioada de după 2020, și sublinierea angajamentului Uniunii, al statelor sale membre și al Islandei de a conferi în timp util forță juridică celei de a doua perioade de angajament, Uniunea, statele membre ale acesteia și Islanda ar trebui să depună eforturi astfel încât să ratifice, cel târziu în al treilea trimestru al anului 2015, atât modificarea de la Doha, cât și acordul.”*

Consiliul, la reuniunea sa din 15 decembrie 2009, a salutat cererea Islandei și a invitat Comisia „să prezinte o recomandare pentru deschiderea negocierilor necesare cu Islanda, care să fie conformă cu principiile și criteriile prevăzute în cadrul Pachetului energie/climă al UE”².

La Conferința privind schimbările climatice de la Doha din decembrie 2012, toate Părțile la Protocolul de la Kyoto au convenit asupra Amendamentului de la Doha, care stabilește o a doua perioadă de angajament sub Protocolului de la Kyoto (care începe la 1 ianuarie 2013 și se încheie la 31 decembrie 2020). Amendamentul de la Doha aduce modificări la anexa B la Protocolul de la Kyoto, stabilind angajamente suplimentare obligatorii din punct de vedere juridic privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, care revin Părților enumerate în respectiva anexă pentru cea de a doua perioadă de angajament și modifică și elaborează dispoziții suplimentare privind punerea în aplicare a acestor.

Obiectivele pentru Uniune, statele sale membre și Islanda sunt înscrise în Amendamentul de la Doha, precizându-se, într-o notă de subsol, că aceste obiective se bazează pe interpretarea că vor fi îndeplinite în comun, în conformitate cu articolul 4 din Protocolul de la Kyoto. Uniunea, statele sale membre și Islanda au emis, de asemenea, o declarație comună cu ocazia adoptării Amendamentului de la Doha din 8 decembrie 2012, în care își exprimă intenția de a-și îndeplini în comun angajamentele pentru cea de a doua perioadă de angajament.

Declarația a fost convenită în timpul unei reuniuni ad-hoc a miniștrilor UE la Doha și a fost aprobată de Consiliu la 17 decembrie 2012.

Articolul 4 alineatul (1) din Protocolul de la Kyoto impune Părților care convin să își îndeplinească în comun angajamentele în temeiul articolului 3 din Protocolul de la Kyoto să stabilească în acord nivelul de emisii respective, alocate fiecăreia dintre Părțile la acordul respectiv. Conform articolului 4 alineatul (2) din Protocolul de la Kyoto, părțile la un acord privind îndeplinirea în comun a angajamentelor au obligația de a notifica Secretariatului Protocolului de la Kyoto condițiile acordului respectiv la data depunerii instrumentelor lor de ratificare sau de aprobare.

În iunie 2013, Comisia a prezentat Consiliului o recomandare de decizie a Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor cu Islanda. În 17 decembrie 2013, Consiliul a acordat Comisiei mandatul de începere, în numele Uniunii, a negocierilor cu Islanda privind un acord care stabilește condițiile îndeplinirii în comun a angajamentelor referitoare la participarea Islandei la îndeplinirea în comun a angajamentelor de către Uniune, statele membre și Islanda. Reprezentanții statelor membre din Consiliu au acordat, de asemenea, un mandat Comisiei pentru a negocia acest acord, în numele statelor membre, în ceea ce privește domeniile care intră în competența statelor membre. Aceste negocieri s-au derulat în conformitate cu directivele de negociere, pe baza articolului 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Negocierea Acordului de asociere a început în 23 mai 2014, data la care Comisia Europeană a prezentat prima propunere de text. Încheierea negocierilor pe substanță la nivelul Consiliului a fost confirmată de acordul pe textul deciziei în cadrul reuniunii Consiliului din data de 17 decembrie 2014.

Pentru această decizie trebuie obținut și acordul Parlamentului European („consent”). Odată ce Parlamentul European și-a dat consimțământul (în termen de 3 luni de la data primirii deciziei), se pot

²Concluziile Consiliului din 15 decembrie 2009 privind acordul de punere în aplicare comună cu Islanda în vederea unui viitor acord internațional privind clima

adopta deciziile în numele Uniunii pentru încheierea acordului în numele Uniunii. Aprobarea deciziei de semnare nu presupune implicarea Parlamentului European.

Secretariatul General al Consiliului a circulat statelor membre o comunicare prin care Statele Membre erau informate că trebuie să demareze procedurile interne pentru a putea semna acordul într-una dintre reuniunile COREPER II din 19 februarie, 26 februarie sau 5 martie 2015.

IV. Prevederile relevante ale tratatului

Acordul cu Islanda stabilește condițiile care reglementează participarea Islandei la îndeplinirea în comun a angajamentelor de către Uniune, statele sale membre și Islanda. Acesta nu stabilește nicio obligație pentru Uniune sau statele sale membre.

Islanda participă la îndeplinirea în comun a angajamentelor pe aceeași bază ca și cea a statelor membre. Nivelul emisiilor Islandei, identic cu cantitatea atribuită, se va referi la emisiile Islandei provenite din gaze și din sectoare care intră în sfera celei de a doua perioade de angajament sub Protocolul de la Kyoto, dar care nu intră în sfera sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră al UE (Directiva 2003/87/CE³)

În calitate de Părți la Protocolul de la Kyoto, Uniunea Europeană și statele membre fac obiectul unei serii de cerințe de monitorizare, raportare și verificare în temeiul Protocolului de la Kyoto. În cazul Părților care au convenit să își îndeplinească angajamentele în comun, unele dintre aceste informații trebuie să fie prezentate în comun. Drept urmare, Comisia va solicita Islandei informații pentru a permite Uniunii să își îndeplinească angajamentele în materie de raportare. În plus, Islanda va trebui să participe la sistemul de registre al Uniunii și al statelor sale membre, care este relevant pentru îndeplinirea obligațiilor în temeiul Protocolului de la Kyoto. Aceasta înseamnă că Islanda trebuie să aplice legislația Uniunii, care nu se aplică țărilor terțe (inclusiv Părților la Spațiul Economic European), în special în ceea ce privește monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor, precum și cu privire la modul de funcționare a unui registru și contabilizarea tranzacțiilor legate de punerea în aplicare a angajamentelor Uniunii, ale statelor sale membre și ale Islandei în a doua perioadă de angajament sub Protocolul de la Kyoto în conformitate cu condițiile îndeplinirii în comun și cu normele convenite la nivel internațional.

Acordul conține, în anexa I, o listă a legislației Uniunii care este obligatorie pentru Islanda. De asemenea, acesta prevede o procedură de modificare a acestei liste, pentru a se asigura participarea Islandei la îndeplinirea în comun a angajamentelor și urmează aceleași norme și responsabilități ca în cazul statelor membre, în conformitate cu cerințele convenite la nivel internațional.

Acordul cu Islanda conține, în anexa II, aceleași condiții privind îndeplinirea în comun a angajamentelor care sunt prevăzute în anexa la Decizia privind adoptarea, în numele Uniunii Europene, a Amendamentului de la Doha a Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice și îndeplinirea în comun a angajamentelor care decurg din acesta.

De asemenea, acordul cu Islanda prevede instituirea unui comitet privind îndeplinirea în comun a angajamentelor, care să asigure punerea în aplicare și funcționarea eficace a prezentului acord. Acest

³ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului.

comitet este format din reprezentanți ai Uniunii, statelor membre și Islandei și adoptă decizii prin consens. Acesta poate adopta decizii privind aplicarea legislației relevante a Uniunii în cazul Islandei și efectuează schimburi de opinii și informații legate de punerea în aplicare a condițiilor îndeplinirii în comun a angajamentelor. Reuniunile comitetului vor fi organizate, ori de câte ori este posibil, în corelație cu cele ale Comitetului privind schimbările climatice, instituit în conformitate cu articolul 26 din Regulamentul 525/2013⁴.

Acordul cu Islanda se încheie pe o perioadă determinată, până la finalizarea tuturor aspectelor legate de punerea în aplicare a celei de a doua perioade de angajament. Acest lucru este în conformitate cu articolul 4 din Protocolul de la Kyoto, care prevede ca orice acord al Părților de îndeplinire în comun a angajamentelor acestora să rămână în vigoare pe durata perioadei respective de angajament.

În cazul unei contravenții a Islandei sau a unei obiecții ridicate de Islanda cu privire la modificarea listei actelor legislative aplicabile în Islanda, în conformitate cu prezentul acord, Islanda va răspunde individual, fiind obligată să justifice toate emisiile de gaze cu efect de seră, care fac obiectul Protocolului de la Kyoto, inclusiv cele care intră în sfera sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră al UE.

Textul integral al Acordului dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte și Islanda, pe de altă parte, cu privire la participarea Islandei la îndeplinirea în comun a angajamentelor Uniunii Europene, ale statelor membre ale acesteia și ale Islandei pentru cea de a doua perioadă de angajament sub Protocolul de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice precum și Decizia (UE) 2015/146 a Consiliului din 26 ianuarie 2015 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Islanda, pe de altă parte, cu privire la participarea Islandei la îndeplinirea în comun a angajamentelor Uniunii Europene, ale statelor membre ale acesteia și ale Islandei pentru cea de a doua perioadă de angajament din cadrul Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice sunt anexate prezentului memorandum, conform art. 3, alin. 5 din Legea 276/2011.

Avizul Ministerului Justiției a fost luat în conformitate cu dispozițiile art. 4 din Legea nr. 276/2011.

V. Având în vedere cele de mai sus, propunem:

1. Aprobarea semnării de către România a *Acordului dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Islanda, pe de altă parte, cu privire la participarea Islandei la îndeplinirea în comun a angajamentelor Uniunii Europene, ale statelor membre ale acesteia și ale Islandei pentru cea de a doua perioadă de angajament din cadrul Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice.*
2. Semnarea Acordului menționat la punctul 1 de către Reprezentantul permanent al României pe lângă Uniunea Europeană, având în vedere comunicarea Secretariatului General a Consiliului privind semnarea acestuia în marja reuniunilor COREPER II din 19 februarie, 26 februarie sau 5 martie 2015.
3. Eliberarea deplinei puteri pentru semnarea acordului menționat la punctul 1.

⁴ Regulamentul (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind un mecanism de monitorizare și de raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și de raportare, la nivel național și al Uniunii, a altor informații relevante pentru schimbările climatice și de abrogare a Deciziei nr. 280/2004/CE.